

ఆఖరి ఆక

నైకలి :
కేకవస్త్రము

ఆ మాట విన్నగానే అదరిపడ్డాడు నవాబ్ అన్వర్ పాషా. చేతినించి హుక్కా గొట్టం జారిపడ్డది. భాగంను శిక్షణంగా చూశాడు.

“బేగం!.. బేగం! నువ్వు నువ్వేనా ఆ మాట అన్నది? ఆ వంహ ఇచ్చింది?”

బేగం మాటాడకండా తలవంచుకుంది.

“నేను నేను పదేళ్ళుగా మొహమే చూడని జా పాతి ఉండుకత్తె, హీరా బాయి దగ్గరి కెళ్ళి, దేహీ అని యాంబులా...”

“ఉండ్రో వదిలించి, నిదానంగా అన్నది బేగం. “నీ అవసరం ఆలాంటి... ఉన్న జాగీరు కాస్తా

ఎప్పుడో ఉద్భుకుపోయింది. నవ్వ సరిహరంగా వచ్చే భరణం కూడా అగి పో. ఇప్పుడు మనకు మిగిలిందల్లా ఈ దెవిడీ ఒక్కటే. దానిమీదకూడా లక్షకు నే అప్పులున్నాయని మీరే అంటారు. దీన్ని అమ్మేస్తే కొన్ని లక్షలు రావచ్చు. కాని మీ పెద్దలు కట్టించిన భవనాన్ని అమ్మటానికి మీకు సుతరామూ ఇష్టం లేదు.. పెద్దమ్మాయిలు ముగ్గురి పెళ్ళిళ్ళు వైభవంగానే జీవించాం. కాని ఉన్న ఒక్క నాడుకునే అతను ఎంత గొజిలంబున్నా ఎదేకాండ పం. చరేక తున్నం. ఇప్పుడు అతి ఎమ్మాయి లోకి ఉంది. ...ంచి వంబంబం. నాబ్ అమిర్ ఆరీఖాన్ కొడుకు డాక్టర్:

అమెరికాకు వెళ్ళే సూచనలున్నాయి. అమ్మాయికి తగిన వరుడు. వాళ్ళు అహేచ్ (వరకట్టం)గా ఏమీ ఆడకక్కిపోయినా, వెళ్ళి అర్చులకు కనీసం పాతికవేలైనా కావాలి.... ఎక్కిణ్ణించి వస్తుంది అంత దబ్బు!"

"అందుకని నా ఉంపుడు కత్తెను..."

"అమె చాలా మంచి మనిషనీ, మీ రంజే ఎంకో ఆభిమానం, గౌరవం, ప్రేమ అనీ మీరే ఎన్నోసార్లు చెప్పారు.... మీరామెను ఎప్పుడు చేరదీశారో నాకు తెలీదు. మీ అండలో వుండగా మీ రామెకు ఏమేం పెట్టారో, ఎంతెంత అందజేశారో కూడా తెలీదు. నే నెప్పుడూ అశగలేదు, మీరు చెప్పలేదు. కానీ మీ దర్బాకు తగ్గట్టుగానే ముట్టజెప్పే వుంటారు... విజంగానే అమె మీరు చెప్పినంత గుణవంతురాలే అయితే మీ ఈ ఆనంద సమయంలో అడుక్కోదానికి వెనుదీయదని నానమ్మకం." అని భర్త కళ్ళలోకి పరీక్షగా చూసింది బేగం.

అన్వర్ పాషా కళ్ళు దించేసుకున్నాడు. మెత్తబడ్డాడు. హుక్కా గొట్టం అందుకుని పీలుస్తూ, దీర్ఘలోచనలోకి జారుకున్నాడు.

లింగంపల్లిలో బసంత్ టాకీసుకు ఎడరుగానే వుంటుంది నవాబ్ అన్వర్ పాషా దేవిడీ. వెద్ద పాటర్ (ద్వారం). దానికే ఎడమ ప్రక్కన రెండంతస్తుల ఎత్తైన సాక భవనాని రోడ్ కు అయిదడు

గుల ఎత్తు మీద వుంటుంది దాని నేం. కింది అంతస్తుకూ, పై అంతస్తుకూ వరసగా ఆరు వెద్ద వెద్ద కిటికీలు. ఆరడు గుల ఎత్తు, నాలుగడుగుల వెద్దలూ గల కిటికీలు—వుంటాయి. అవి ఎప్పుడూ మూసే వుంటాయి. కానీ అప్పుడప్పుడు కింది అంతస్తు నాలుగో కిటికీ తెరిచి వుంటుంది. లోపలో పోడుగాటి హాలు కనిపిస్తుంది. హాలు మధ్యలో రంగులెరిసిన దళసరి తివాచీ వరిచివుంటుంది. దాని మీద నగిషీలు చెక్కిన సోపానెట్టు వేసి వుంటుంది. ఒకదానో కూచుని, హుక్కా పీలుస్తూ కనిపిస్తాడు నవాబ్ అన్వర్ పాషా.

చివరి కిటికీకి కొంత భాగం చెక్క విరిగి పోయి వుంది. ఆ గంకలోంచి రెండు గోరీలు (నమాథులు) కనిపిస్తాయి. అవి అక్కడ కలిగండ్రుల గోరీలు. ఆతరువాతకు ఎత్తైతే సంతానం. వాళ్ళను విడిచి ఎప్పుడూ వుండలేదు. అఖిరికి, ఒకే రోజు, ఒక గంబి ఎరంగా ఇద్దరూ చనిపోతే, ఎవరు ఎంత చెప్పి వాచినకుండా, ఆ హుక్కా నే ఇద్దర్నీ పాతిపెట్టింది, గోరీలు కట్టించారు ఆ నాటినించి తన స్థిరనివాసం కూడా ఆ హుక్కాకే మార్చుకున్నాడు. హాలుకు మరో చివర్న ఆతని మంచం వేసివుంటుంది. పై అంతస్తులో భార్యా, కొడుక, కూతురూ వుంటారు. అన్వర్ పాషా లోజునానికి మూత్రం వైకి వెళ్ళి వస్తుంటాడు.

దేవిదీ వెనకభాగమంతా కిరాయి కిచ్చాడు అన్వర్ పాషా. దానికి వచ్చే ఆదైమీదే జీవితరం నడుస్తోంది. భాగ్యం కూడా వుంది. మొత్తం మూడు నాలుగువేల గజాలదాకా వుండొచ్చు. ఇప్పుడు విశరీతంగా పెరిగిపోయిన ధరలను బట్టి అమ్మితే నదిహేను ఇరవై వేలదాకా రావచ్చు. అంత డబ్బూ ఇచ్చి, పాత భవంతిని పడగొట్టి, ఆక్కడే సదేసి అంతస్తుల మాడర్న్ మేడలు కట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. కానీ తన తాత తండ్రులకాదీ వైభవానికి చిహ్నంగా నిలిచిన ఆ భవంతిని రూపుమాపటం ఎంతమాత్రం ఇష్టంలేదు. కనీసం తన జీవితాంతంవరకైనా అది అలాగే నిలిచి వుండాలని ఆభిరాష ఎన్నటికైనా తన దశ తీసుకోతుందనీ, సళ్ళీ ఆ భవనానికి పూర్వపు కళ చేకూర్చగలడనీ ఆశ.

ఇప్పుడే పెద్ద ఖర్చు వచ్చింది అమ్మాయికి పెళ్ళిచెయ్యాలి, కప్పదు; అంస్యానికి కూడా తావులేదు. ఇంటి మీద ఇంకా అప్పు పెంచటం ఇష్టం లేదు. అందుకే బేగం ఇచ్చిన సలహా పాటించడగ్గడిగానే తోచింది అన్వర్ పాషాకు.

హీరాబాయి మంచిదే, తనకే ప్రాణం పెడుతుంది. తనమీదీ ఆభిమానం కొద్దీ తనకు సహాయం చెయ్యడానికి కూడా సిద్ధపడొచ్చు. కానీ తన ఆభిమానమే అడ్డాస్తోంది. ఎదేళ్ళూ

మొహం చూపించని తాను, ఇప్పుడు అమె నగ్గరికి ఎలా వెళ్ళాలో, ఏమని అడగాలో కోవటంలేదు. అయినా గత్యంతరం లేదు. తన ఆభిమానాన్ని చంపుకున్నా ప్రయత్నంచేసి చూడాలి.

మెల్లిగా తలెత్తి భార్యకేసి చూశాడు అన్వర్ పాషా. అమె భర్తనే గమనిస్తోంది నోట్లోంచి హుక్కాగొట్టం తీసి, తిక్కు వాల్చు. *నరే బేగం! నీ సలహా ప్రకారమే చేసి చూస్తాను. భాదరను కాదు తియ్యమను అన్నాడు.

బేగం మొహం విప్పారించి, వెంటనే రెచి లోపలి కెళ్ళింది.

ఆ తర్వాత అంతా కిలజొలా జరిగింది. తన పాత దొడ్డుకారు 1928 ఖాదిర్ షవర్ లేలో కూచుని, పాత బస్తీలో వున్న హీరాబాయి ఇంటికి వెళ్ళటము అమె సంప్రమాళక్యాలతో కరంగా ఆహ్వానించటమూ, ఆస్యాయతగా తిక్క మివ్వటమూ, తన ఇంటి విషయాల్ని తరచి తరచి అడిగి తెలుసుకోవటమూ, ఆఖరికి అమ్మాయి పెళ్ళి సమస్య విసగానే మెళ్ళో మూడు పేటల వజ్రాల హారమూ, చేతులకు తొడిగిన మూడుజతల వజ్రాల గజాలూ తీసి తన ముందర వుంచటమూ అన్వర్ పాషాను దిగ్భ్రాంతిలో ముంచెత్తింది.

*సంకోచించకండి నవాబ్ సాబ్! ఇదంతా మీదే. నేనూ, ఆ సర్వస్వమూ మీదే ఉండలో ఏదీ మీకు ఉపయోగ

వదినా నా జన్మ తరించినదనుకుంటాను" అంటోంది హీరాబాయి.

కృతజ్ఞకర్త, ఆర్థికకర్త అన్వర్ పాషా గుండె విందిపోయింది. కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి. నోట మాట రాలేదు. ఆమెనే చూస్తూ కూచున్నాడు.

హీరాబాయి చాలా మారిపోయింది. పూర్వపు అందానికి స్థానే హుందాతనం చోటుచేసుకుంది. తెల్లని గుండ్రటి మొహన చంద్రబింబంలాంటి ఎర్రని తిలకమూ, నల్లని నొక్కు నొక్కుల జత్తులో తెల్లని వెండితీగలూ ఆ హుందా తనాన్ని ద్వీగుణకరిస్తున్నాయి.

మెల్లిగా హీరాబాయి చేతులు అందుకుని, గజాలు తిరిగి తొడుగుతూ అన్నాడు అన్వర్ పాషా, "నీ బోసేతులు నేను చూడలేను హీరా : నీ బోసేమెడ కూడా"

హీరాబాయి చిప్పున వజ్రాలహారా అకవి చేతిలో పెట్టి, గుప్పి మూసి, బ్రతిమాలుతున్నట్టుగా అన్నది, "ఇది కూడా వొద్దనకండి నవాబ్ సాబ్ : మీ కొనుకే. పాతికేళ్ళ క్రితం మద్రాసుకు రేసుల తెళ్ళినప్పుడు నా కోసం ప్రత్యేకంగా చేయించి తెచ్చారు. అప్పుడు అయిదువేలు అయిందన్నాడు. ఇప్పుడు డెంక ధర వలుతుంది నాకు తెలీడు. మీ ఆవనరం తిరిగిచ్చి తీరకపోతే చెప్పండి. ఈ ఇల్లు, ఇదీ మీ రిద్దరిదే. దీన్ని కాకట్టు పెడచాల, లేదా

అమ్మేద్దాం." "వొద్దొద్దు హీరా! అదంతా ఏవొద్దు. ఈ హారం ఒక్కటి చాలు.... దీన్ని అమ్మేయను, తాకట్టు పెడతాను. తిరిగి త్వరలోనే, మరోపేట కలిసి నీ మోక్కే వేస్తాను."

"ఇంకా ఈ సొమ్ములు నా కెండుకు నవాబ్ సాబ్ : మీ చలవవల్ల నేను చల్లగా బ్రతుకుతున్నాను. ఇద్దరు కూతుళ్ళు పెళ్ళిళ్ళు చేసేశాను. కొడుకు వకీలయ్యాడు. బాగానే సంపాదిస్తున్నాడు. మేము హాయిగానే వున్నాం.... ఆ, ఒక్క కోరిక నవాబ్ సాబ్ : మన్నిస్తారు కదూ?"

"ఏచిటది హీరా?"

"... మీకు జ్ఞాపకముందా : మీ పెళ్ళిలో నేను ముత్రా (పాటకచేతీ) చేశాను. అప్పుడే మీరు నా మనస్సు తిన్నారు. ఆ తర్వాతే మీరు నన్ను చేపట్టారు... నేను ముత్రాలు చెయ్యటం ఎప్పుడో మానుకున్నాను. కానీ మీ ఆమ్మాయి పెళ్ళి కళ్ళారా చూసి ఆనందించాలని వుంది. నన్ను ఏలుస్తారు కదూ?"

తప్పకుండా హీరా : తప్పకుండా. కేవలం విలవటమే కాదు, నేనూ మా బేగుల స్వయంగా వచ్చి నిన్ను తోడ్కొని వెళ్తాం."

పుక్కిలమీ నవాబ్ సాబ్ : అయూ హీరాబాయి వచ్చిన. అచేసింది. అన్వర్

సాషా ఆపె కలను వ్పుకి... చన్ను దిగుడు.
తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

అన్నం... తరగట్టిలోని సు...
జుర జావలర్నో సాపుకు వెళ్ళాడు.
అన్వరసాషా. వజుచగారి ఆరు మాడ
గానే నడుగు వరుగున దుకాణం దిగి
వచ్చారు సూరజ్జువర్.

“నవాబ్ సాబ్ : కమరా?.. ఇంక
దురం వచ్చారా? కాకిత్ కబురంవితే
నేనే వచ్చేవాణ్ణిగా?”

అన్వరసాషా చిగ్గగా వచ్చుటూ,
“నేరజ్జీ : ఎవ్వరు వాడు. నేనే రావ
టంలో రప్పేముంది?” అంటూ వారు

...వంగా లోపలికి తిసిక్కెళ్ళి,
బకాణం వెనకభాగంలో పున్న చిన్న
గదిలో సామెద మాచోబెట్టి మితాయి,
...రద్రీంక్స్ తెప్పించడు నేరజ్జీ.
...రద్రీంక్స్ మాత్రం తీసుకువచ్చాడు
అన్వరసాషా.

సవివయంగా అనిగాడు సూరజ్జువర్
“కలవియ్యండి నవాబ్ సాబ్ : ఈ నేవ
కుడు మీ కే నేవవియ్యగలందో కల
వియ్యండి.

‘అతివివయం ధూర్త బక్షణం’ అని
తెలుసు అన్వరసాషాకు. తన దేవిదీ

మీద కన్నువేసి వుంచిన వాళ్ళల్లో మారకమల్ ప్రథమం ద వి కూడా తెలుసు, కాని ఆతని ఉచ్చులో దిక్కుకోటానికి నిద్రంగా లేదు తాను.

అన్వరపాషా మాటాడకుండా శేర్వానీ జేబులోంచి వక్రాలహారం తీసి వేరజీ చేతిలో పెట్టి, "దీని ధర కట్టండి" అన్నాడు.

వేరజీ హరాన్ని, ప్రత్యేకంగా అందులో పొడిగిన రాళ్ళనీ, ఎన్నో హంగుల్లో వరిపించాడు. "ఇవి స్వచ్ఛమైన వక్రాలే అయినా, నా సిద్ధిగానీ, మీ దగ్గర నకిలీ రాళ్ళాదు కుంటాయి." అన్నాడు.

"ఇవన్నీ ఇది ఎంత అరీదుచేస్తుందో చెప్పండి" అన్నాడు. ఇప్పుకో అన్వరపాషా నొక్కవంతుకూ

కొద్ది ఊదాలు ఆలోచించి తిరాసి పైవేలు చేస్తుందాచు" అన్న వేరజీ.

"కాని వలతై వేలకు తక్కువుండదు. అయినా, దీన్ని అమ్మడలగాకో లేదు."

"మరి?"

"తుడువపెద్దాడు. నాకు పాతికవేలు చాలు అన్నాయి పెళ్ళి వుంది. త్వరలోనే విడివిడుతుంటాను."

"దానిని ఈ హారమెందుకు నివాల్ సాబ్? ఒక్క నోటు రాసిస్తే బాగా అన్నాడు వేరజీ ఆకాగ.

"వాద్దాడు. దీనిమీదే ఇవ్వండి."

"....వరే.... మీ ఇవ్వం. అలాగే కానివ్వండి"

"నాకు దబ్బు వెంటనే కావాలి. కాగితాలు నిద్రం చేయించండి" అన్నాడు అన్వరపాషా అసహనంగా.

వేరజీ గుమాస్తాను విలిచి, స్థాంపకాగితాలు తీయించి, రాయించాడు. ఇద్దరూ సంకళాలు చేశారు. తిజోరీ (వేప్)లోంచి వందరూపాయల నోట్ల కట్టలు తీసి, లెట్టాపెట్టి, నవాబ్చేతిలో పెట్టాడు. ఆయన వాటిని శేర్వానీజేబుల్లో కుక్కుకుని లేచి, వేరజీకి కృతజ్ఞతలు తెలిపి కరచాలనం చేసి ఈవరి కొచ్చేశాడు.

ఇంటికి రాగానే ఏమైందని అడిగింది జేగం. అన్వరపాషా జరిగిందంతా చెప్పి నోట్లకట్టలు ఆమె వాళ్ళో

ఆమె ఆశ్చర్యంతో నోట్లనూ తరనూ మార్చి మార్చి చూసింది. కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి. "వన్ను ఊచించండి. నేను మిమ్మల్ని ఆమె దగ్గరికి వెళ్ళమన్నప్పుడు, ఆమె ఇంత మంచి మనసు గలదనీ, మన కిలా సహాయం చేస్తుందనీ నాకు ఏ కోశానా స్మకం లేదు. కేవలం మీ భ్రమమకొలిగించాలనే దుగద్దేశంతోనే, నేనలా చేశాను. కాని కాని, ఇప్పుడు నా కళ్ళు తెగచుకున్నాయి, విజంగా ఆమె

ప్రజాతీతలమావికమైన వజ్రపుతనకా
అన్నది గాఢదికంగా.

అన్వరపాషా మానంగా హుక్కా
గొట్టాన్ని నోట కరచుకుని, గుప్పు
గుప్పువ పొగపీలుస్తూ, ఏదో కూవ్యం
లోకి చూస్తూ కూచున్నాడు.

ఆ రాత్రి బోచేకాక, అన్వరపాషా
కిందికి దిగివచ్చి, 'ఇషా'(రాత్రి) నమాజ్
చదివి, తలివండ్రుం గోరిం దగ్గరికెళ్ళి
మోకరిల్లి, కళ్ళు మూసుకుని, అంజలి
పూటించి, ప్రార్థించాడు. "అల్లా జాన్!
అమ్మీజాన్! నే నివాళ్ళ మన వంశంలో
ఎవ్వరూ చెయ్యని ఒక పాదుసని చేశాను.
ఒక వేళ్ళకు దానంగా ఇచ్చేసిన
సొమ్మును తిరిగి తీసుకున్నాను. దాన్ని
మళ్ళీ ఆమెకు ఇచ్చేవేంకవరకు నాకు
మనశ్శాంతి వుండదు. 'అల్లా' నా కా
ళక్తి త్వరలోనే ప్రసాదించేలా నన్ను
దీవించండి అమ్మీజాన్!"

అరచేతులు మొహానికి రావలసి, లేచి
లైటు తీపేసి, వెళ్ళి పక్కమీద పడుకు
న్నాడు. కాని ఎంతమా ప్రవృత్తలేదు.
అది కలో, యదార్థమే తెలియని స్థితిలో
అన్వరపాషా ఎదురుగా ఆరిచి తండ్రి
వచ్చి వింటాడు. ఆయన వెదపులు
కదులుతూన్నాయి. కాని ఏమంటున్నాడో
స్పష్టం తెలియలేదు అన్వరపాషా
చెవులు రిక్కించి విణలానికి ప్రయత్నం
చేశాడు.

తండ్రి కొడుకునే చూస్తూ, గుస

గుసగా, "ఏదో వంబర్ రేసు, ఏదో
వంబర్ గుర్రము.... ఏదో వంబర్
రేసు, ఏదో వంబర్ గుర్రము.."
అంటున్నాడు....

అన్వరపాషా దిగ్గున లేచి కూచు
న్నాడు. కళ్ళు మలుముకుని చూశాడు.
అంకా చీకటి. గుండె తీవ్రంగా కొట్టు
కుంటోంది. తేచి లైటు వేశాడు. అంకా
కూవ్యం. గోరింకేసి చూశాడు. ఎవ్వరూ
లేదు. గోడగదియారం వేపుకు చూశాడు.
అయిదవుకోంది. ప్రక్కనేవున్న మస్జిద్
లోంచి 'అజా' (నమాజు విలుపు) విని
పిస్తోంది. అన్వరపాషా వెళ్ళి మొహం,
చేతులూ కాళ్ళూ కడుక్కుని వచ్చి
'నహారీ' (ఉమాకా-పు) నమాజ్ చదివి,
సోపాలో కూచుని హుక్కా అందుకు
న్నాడు. అప్పుగాని గుండెదడ కాస్త
తగ్గ

వింటి... అంటూ కంట అర్థం...

తండ్రి అన్వరపాషాకు వార
సత్వంగా సంక్రమించినవాణ్ణి ప్రధాన
వైది గుర్రప్పందాలు. విదేశ్యక్రితం
వరకు నాటిలో బాగా ముడిగివున్నాడు.
ఒకప్పుడు వెదపు గుర్రాల్ని కొని,
వెంచడు కూడాను. కొన్నాళ్ళపాటు
మైద్రాబాద్ క్లబ్బుకు స్టువర్గమా,
చేర్-చేర్గా వున్నాడు. విదేశ్యక్రితం
విరక్తిపుట్టి అన్ని విధాలేసుకున్నట్టు, ఆ
వ్యసనాన్ని కుడా త్యజించాడు. ఇక
ఆటు ఛాయలన్నా పోలేడు.

తండ్రి చేసిన హిజాబ్‌లను అర్థమేచిందో అంతుకట్టకపోతే అప్పర్ పాషాకు ఏదో నంబర్ లేను, ఏదో నంబర్ గుర్రం అని పదేపదే అన్నాడు తండ్రి. అంటే ఏదో ఏదో రోజులో, ఏదో నంబరు గుర్రం అందింకా ప్రే కాను గెలిచి, తన దళాని కుందనా? ..

అది సెప్టెంబర్ నే. హైదరాబాద్ లో మాన్యువల్ లేసులు సాగుతుంటాయి. ఆనాడు అదివాగం. తప్పకుండా లేసు ఉంటాయి. ఆరోజు ఏది లేసులున్నాయో ప్రవో తవిలు తెలియ. దినపత్రిక కోసం ఆ తరంగా ఎదురుచూడటం మొదలు పెట్టాడు.

సరిగ్గా అంటికి 'హుదూ' పత్రిక వచ్చిందంటే. గడగడం స్పోర్ట్స్ పేజీ తీసి చూశాడు. అప్పుడు ఆరోజు ఏడు లేసులు ఉన్నాయి. ఏదో నంబర్ ఆఖర్ పేజీలో ఉంది అని ఫిట్ ఫ్యాన్స్ అంటే. యిదేళ్ళకు పుచ్చి గుర్రాలే పాల్గొంటున్నాయి పది గుర్రాలు పరు గెత్తుతున్నాయి. ఏదో నంబరు గుర్రం పేరు నైట్ కీప్స్. ఆ పేరు అప్పర్ పాషాకు కొత్తే. అవేశాడు, ఆ రోజు జరిగే సందర్భాల్లో పాల్గొనే గుర్రాల పేర్లని వివరాలు లేదు అనిను. అందింకా ప్రే కాని కిలా తప్ప తగ్గినాళ్ళు అంటే.

అప్పుడు గమనించాడు అప్పర్ పాషా ఆనాడు ఏమీదెంట్ ఆఫ్ ఇండియా గోల్డ్ కప్ రేసుకూడా వుంది, అంటే,

హైదరాబాద్ లో జరిగే రేసుల్లో కల్లా అది గొప్పదన్నమాట. క్రిక్కిరిసి పస్తారు జనం. అందింకా ప్రే కాని కిలా వర్షో నాలుగు ముక్కలున్నాయి. అందులో 'వెనిస్', 'జేమ్స్ బాండ్', 'బెనర్సీ హిప్', మూడు గుర్రాలే నీపాప్పు చేశారు.

నోకర్లు సంపించి మరో రెండు దినాల తిక్కలని తెప్పించాడు అప్పర్ పాషా. హిజాబ్ నూ వెవిలా గుర్రమే గెలుస్తుందని నమ్మకం. రాశాను. నైట్ కీప్స్ గురించి ఎవ్వరూ అంతగా పట్టించుకున్నట్టు లేదు. అది ఆడగుర్రమో మగగుర్రమో తెలియ. దాని పట్టుపూర్వోత్తరాలు అంతకన్నా తెలియ. దాని అలాంటి అనామక గుర్రాన్ని తన అంద్రి రికమెంట్ చేసింది.

కానీ, ఒక్క నిజం అతని అనుభవ పూర్వకంగా తెలుసు అప్పర్ పాషాకు. గుర్రంపందాల్లో ఒత్తిసారే ఖారీ ఎత్తువ పుచ్చి అంటి, ఏమీ అనుకోని ఒక నామిక గుర్రం మీద పందెం కట్టాలి, అది గెంపాలి. అంటే బైమాప్ కూడా ఆలాంటి గుర్రమే అవుతుందేమో అన్న ఆశ కలిగింది తన దళతిరగాలంటే అనొక్కతే మార్గమేమోనని నమ్మించింది. నేకుండా ఎన్నడూ లేంది తండ్రి తండ్రి కలలో ఎండితు అనిపిస్తాడు; ఎందుకా గుర్రం నూడే పట్టుకొడి. ఆరోజుం దిన కొద్దీ, ఆ గుర్రంకోక ట్టుందినే తాను వ్యర్థానికి చేరుతానన్న ఆశ పెరుగుతూ వచ్చింది. ఏమైతే అద

వుకుంది. కండ్రి అనాయాచితంగా అందించిన 'క్లు' ప్రకారం, ఆ గుర్రం మీదే ఒడ్డి, అతిసారిగా కన ఆదృష్టాన్ని పరీక్షించుకోవాలని విశ్వయించు కున్నాడు.

నాస్తా చేశాక, రేసుక్లబ్బు సెక్రెటరీకి తోనచేశాడు అన్వర్ పాషా; ఆనాటి రేసుంకి వస్తానని తెలియజేశాడు. ఆయనెంకో సంకల్పించాడు. తప్పకండా రమ్మన్నాడు. గేటుదగ్గర కన కోసం ఒక మనిషిని కూడా నిలబెట్టానన్నాడు.

అన్వర్ పాషా భోంచేసి, తియారై, తార్యకు తెలియకుండా అర్మిరాలోంచి దబ్బుంతా తీసి, శేర్వానీ జేబుల్లో నింపు కుం. కాల్లో జియదేరాడు. మరకపేట రేసుకోర్స్కు చేరుకునే సరికి ఒకటిన్నర దాటిపోయింది. ఒకదో రేసు అయిపోయింది. రెండో రేసు గుర్రాలు 'పాదాక్'లోకి వస్తున్నాయి

అన్వర్ పాషా రాక గమనించిన సెక్రెటరీ వచ్చి, ఓదిరంగా అహ్వానించి, వి. ఐ. పి. లాంజ్లోకి తీసికెళ్ళాడు. ఇప్పటిచేర్మెన్ కూకొందరు స్టవర్లంకూ పసివయంచేశాడు. వాళ్ళలో చాలామంది అన్వర్ పాషాకు చిరపరిచితులే. కాను చాన్నాళ్ళ తర్వాత వచ్చాడు కాబట్టి అంతా తిరిగి చూడాలని వుందని చెప్పాడు సెక్రటరీకి. అతనొక అపిష్టెంటు విచ్చి పంపించాడు.

ఎన్నో మార్పులూ, చేర్పులూ కని

పించాయి అన్వర్ పాషాకి. ముఖ్యంగా మెంబర్ల స్టాండు అంకస్తులంకస్తులుగా కట్టిన బిల్డింగ్ బ్రహ్మాండంగా వుంది. దానికి దగ్గరే, రేసుకుముందు, దాన్తో పాల్సనలోయే గుర్రాలని తిప్పటాకి, రేసు అయిపోయాక బహుమతులు వంది పెట్టటానికి ఏర్పడిన 'పాదాక్' వుంది. కొంతదూరంలో వస్ట్ ఎన్ కోజర్ వుంది. అందులోనే 'బుకీస్' (పందెం వీక్షకరించే వాళ్ళ) స్టాండు కూడా వుంది. మరికొంత దూరాన సెకండ్ ఎన్ కోజర్ కనిపిస్తోంది.

'బుకీస్' స్టాండును పరీక్షగా పరీక్షి లించాడు అన్వర్ పాషా. దీర్ఘచక్షుర ప్రాకారంలో పున్న స్టాండుకు చుట్టూరా దాదాపు ఇరివై వుంది 'బుకీస్' నిలబడి వున్నారు ఎప్పటికూడీగి నే ఆకృతంతా స్టాక్ మార్కెట్ లోలాగా గోంగోలా వుం. 'అక్కడే .. అక్కడే ఆరోజు .. కన ఆదృష్టాన్ని పొందా' వెట్ట ది యేడి' అనుకున్నాడు అన్వర్ పాషా. తిరిగి వి.ఐ.పి. పింగ్కి వస్తోంటే రెండో రేసు ఆకంఠమైంది. దాన్ని టీవిలో చూశాడు. ఆదోక కొత్త చేరిక; ఇదివరకు లేదు. రేసు జరుగుతున్నప్పుడూ, పరిశాల తెలియజేశాకా, రెండు సార్లు టీవిలో రేసును చూస్తాడు. కలర్ టీ.వి. కూడా వుంది.

వి.ఐ.పి. లాంజ్ లో కొచ్చి కూచున్నాడు అన్వర్ పాషా. సెక్రటరీ పంపించిన కూల్ డ్రింక్ తీసుకున్నాడు.

కొందరు పరివర్తనలు అడిగారు, పందెం కాయటంలేదా అని.

“కాస్తాను, కావి ఇప్పుడే కాదు అన్నాడు ముక్తపతి.”

మూడో రేసు కోనే ‘జాక్ సాట్’ అరంజం. ఓదెగళ్ళల్లో ఉత్సాహం పుంజుకుంది అన్నదోరెసు ప్రసిద్ధం అని కవరేసుకు అది సత్యకథానినందుకుంది. ఆ రేసులో మూడే గుర్రాలు పరుగెత్తాయి వాటిలోనూ ఒకటి సువోదాని కేవలం వత్తాసుగనే పరుగెత్తింది. దానిమీద పందాడుకూడా అట్టే కాయలేదు మిగిలిన రెంటి మధ్య పోటాపోటీగా రేసు జరిగింది. కలిగి ఎక్కువమంది ఆసించిన ‘రెట్టెంగ్’ గుర్రనే గెలిచింది.

అదో రేసు జరుగుతూన్నప్పుడే అన్వర్ పాషా గుర్రం దడ మెల్లమెల్లగా తీవ్రంకాకొచ్చింది. అరికి ఏదో రేసు-లానే వచ్చింది హెచ్చుతొన్న అందే వేగాన్ని అణచుకుని లేచి నిల్చున్నా ఎవరి దోరణిలో వాళ్ళున్నా. ఆయ న్నెవరూ పట్టించుకోలేదు. తిన్నగా వెళ్ళి లిఫ్ట్ లో కిందికి దిగి, పాదాక్ సమీపాన చేరుకున్నాడు. అప్పుడే ఏదో రేసులో పరిగెత్తబోయే గుర్రాలు అక్కడికి చేరుకుంటూన్నాయి. ఏదో నెంబర్ గుర్రం కోసం కుతూహలంగా చూశాడు అన్వర్ పాషా. కనిపించింది, గోధుమ రంగులో వుంది. దాన్ని చూడగానే ప్రాణం ఉన్నాయి పంది కే గుర్రమా గెలు

స్తుంది? అనుకున్నాడు. ముందు నడుస్తోన్న ఒకటో నెంబర్ గుర్రం వెదిలా చలాకీగా కనిపించింది. తల వైకెత్తి బెట్టింగ్ బోధుకే చూశాడు. ఒక్క ‘నెన్ లా’ కు మాత్రం నూటికి ఎనభైఅయిదుకాతం ఇస్తున్నాడు తక్కిన వాటి కన్నటికి ఒకటికి పది. వన్నెందూ, పదిహేనూ, ఇంకొక రెట్లు ఇస్తున్నారు. ఏదో నెంబర్ గుర్రానికి ఇంకొక రెట్లు ఇస్తున్నా. అలా, ఆ గుర్రం గెలు ముందన్న నమ్మకం ఎవరికీ లేదన్న మాట... అయినా, కన్నులు, తాను తన తండ్రి అనేకాని కాదనలేదు. ఆ గుర్రం మీదే ఒద్దారి ఒకసారి కళ్ళుమూసుకుని, ‘అల్లా’ను ధ్యానించి, తండ్రిని తిరిగి కొని, ‘బుక్స్’ స్థానం వేపుకు దారి తీశాడు.

జేబుల్లోవున్న దబ్బుతీసి, ఒక్కొక్క వెయ్యిగా ఎణజించి, ఒక్కొక్కరి కింద బ్యాంకు, రెండేసి వేలా ఒకే గుర్రం, ఏదో నెంబర్ గుర్రం నైట్ క్విన్ మీద పందెం కడుతూ పోయాడు అన్వర్ పాషా. కొద్దినే వద్దోనే జేబులు ఖాళీ అయినాయి. కేవలం బెట్టింగ్ కాగితాలు మాత్రం మిగిలాయి, ఒకటికి ఇరవైఅయిదు నింది పద్దెనిమిది రెట్లదాకా పందాడు ఉన్నాయి వాటిలో.

అయింది, అంతా ఆయిపోయింది. ఇహ తన చేతిలో ఏమిలేదు. ఎటుపోయి ఎదోచిన్న తానిక చెయ్యగలిగిందేమీ లేదు. ఆ తంపు రాగానే నెత్తిమీంచి

ఓ పెద్ద బరువు దించేసినట్టనిపించింది. మనసు తేలికపడ్డది. ఓ వింత ఆనందం ఆవరించింది. తేలిగానే అడుగులు వేస్తు తవసేతును చేరుతున్నాడు.

అప్పటికే గుర్రాలు ట్రాక్ చేరుకున్నాయి. స్టార్లింగ్ పాంటల్ నైపుకు వెళుతున్నాయి. వన్నెండు గండల మీటర్ల రేసు కాది. లాడ్స్పేకర్లోంచి ఎదో చెబుతున్నాడు కామెంకేటర్. ఊపిరి పగబట్టి కూచున్నాడు అన్వరపాషా.

ఇంకలో ఖెర్ మ్రోగింది. ఏదో నందిర రేసు ఆరంభమైంది.

దూరంగా గుర్రాలు నుంపుగా నడుచు గెత్తటం కనిపిస్తోంది. లాడి ఏది ముందో, ఏది వెనకో తేలికంలేదు. అన్వరపాషా దగ్గర బైవాకులర్స్ కూడా లేవు. కళ్ళు మూసుకుని, కామెంట్రీ పీడికి ద్యానబోచి వ్చాడు. కామెంట్రీ స్పష్టంగా, దారాళంగా వినిపిస్తోంది. గుర్రాల వేగ కామెంట్రీకూడా వేగం వుంజుకుంటోంది. దాంకో అన్వరపాషా గుండె దడ వేగం కూడా హెచ్చుతోంది.

అరువందల మీటర్లు దాటాకే అసలు రేసు మొదలైంది. అంతవరకు కామెంట్రీలో ఒకసారికూడా బైమాన్ పేరు వినిపించలేదు. అందరూ హెర్మిట్.... హెర్మిట్ అంటున్నారు. కామెంట్రీలో కూడా దావిపేరే ఎక్కువ వినిపిస్తోంది.

అయిందొందలు... నాలుగొందలు... మూడొందల మీటర్ల మిగిలివుంది....

అప్పుడు.... అప్పుడు మొట్టమొదటి సారిగా బైమాన్ మాట వినిపించింది. హెర్మిట్తో దాట బైమాన్ పేరుకూడా తరుచు చెబుతున్నాడు కామెంకేటర్.

ఇహ అగలేక కళ్ళు తెరిచాను అన్వరపాషా. వందమీటర్లు... యా బైమాన్లు... ముందరేవుంది. అప్పటికే... ముందు రెండు గుర్రాలు... ఒకటి పిడూ పిడిల్లా నైట్ క్రీస్ నే నడిచుతున్నా... మిగిల్తు కొస్తున్నాయి... న్వరపాషా గుండె వరీ తీవ్రంగా కొట్టుకోసాగింది. సరిగ్గా ఆకలికి ఎదురుగానే షూట్ పూజీకేట' పిరి పింగ్ పాంటల్ గచ్చున్నానం అక్కరి కొచ్చేరికి వెచ్చిల్లా... ముందు... పాసుకు పోయినట్ట నిశించింది. చుట్టుపట్ల వాళ్ళూ వెచ్చిల్లా... వెచ్చిల్లా వెచ్చిల్లా అంటూ పిద్దగా గోంపెల్లాడు. అంతా అబ్బి ఆకగా అన్వరపాషా రిజల్టు గోడుకని చూశాడు. అక్కడ కూడా... నందిర గుర్రం వస్తుగానూ, ఏదో నందిర గుర్రం వెతెండుగానూ వెచ్చి సరికి, ఒత్తిసారి అన్వరపాషా గుండె నెవరో పట్టి పిండినట్టనిపించింది. "యా ఆలా" అంటూ వెనక్కు వారిగి పోయాడు....

కాని కొద్దిక్షణాల్లోనే పెద్దగా నైరవ మ్రోగింది. అది అక్షేపణకు సూచన లాడ్స్పేకర్లో చెప్పారు, ఏదో నందిర గుర్రంజాకీ తనకు అడ్డంగా ఒకవో నందిర గుర్రం బచ్చిందని అక్షేపణ తెలి

యజ్ఞాకారీ, దానిమీద తీర్పు ఇవ్వడానికి
 ఘోషం నడుపుతూ సమాజేకమవుతోందని
 చెప్పారు. ధాంకో ఓకోత్త సంచలనం
 బయలుదేరింది. ఒకటో నంబర్ గురం
 మీద సందేశాన్ని వాళ్ళందరి మొహాలు
 వెలవెలబోయాయి అదర్థంగా తీర్పు
 కోసం కాదు సక్రమంగా.

అయిదు వన .. వదిహేను ఏమి
 పాలు గడిచాయి .. అఖికి లాదోస్తోకర్లో
 తీర్పు రాకేప్పటికీ అక్షపాత సందే
 నని తీరినట్టూ, ఏదో నంబర్ .. క్రం
 నైట్ క్విన్ వర్తక విర్ణయించినట్టూ
 ప్రకటించారు.

అంకే ఏదో నంబర్ రేసులో ఏదో
 నంబరు గుర్రమే గెలిచింది.. అంకే..
 అంటే అన్వర్ పాషా అదృష్టం పండింది.
 దళతిరిగింది.....

కావి ... కావి... ..

అన్వర్ పాషా ఆ సైరనూ వినలేడు,
 అక్షపాత గురించి వినలేడు దాని తీర్పు
 వినలేడు .. అకవి అనువులు ఎప్పుడో
 'అల్లా'లో అంకరీ నమైపోయాయి:

లక్షల విలువగల బెట్టింగ్ కౌగితాలు
 కూత్రం అకవి జేబులో అబాగే పుండి
 పోయాయి....

డైరెక్ట్ ఇంటర్/డిగ్రీ

M.B.A).Com.

టీచర్స్ ట్రైనింగ్ కోర్సులకు

పోస్టుల్ / ఓరల్ శిక్షణ. ప్రాస్పెక్టస్ రు. 4/-

S. V. TUTORIALS

GUNTUR-522 006.